

Dr. France Bučar in dr. Ivan Kristan vlagava
v imenu stodvaindvajsetih pobudnikov

POZIV
Državnemu zboru Republike Slovenije
za notifikacijo nasledstva Avstrijske državne pogodbe

Podpisani pobudniki pozivamo Državni zbor, da brez odlašanja sprejme akt o notifikaciji nasledstva Republike Slovenije po Jugoslaviji glede Avstrijske državne pogodbe (ADP).

Notifikacija nasledstva ADP je potrebna z državnopravnega vidika, ker bo šele s tem aktom uresničena Temeljna ustavna listina o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (TUL). V Ustavnem zakonu za izvedbo TUL je namreč določeno, da veljajo na ozemlju Republike Slovenije mednarodne pogodbe, ki jih je sklenila Jugoslavija in se nanašajo na Slovenijo. Da bi te pogodbe veljale, je potrebno notificirati nasledstvo ADP.

ADP je ena najpomembnejših pogodb, h kateri je pristopila Jugoslavija. Šele z notifikacijo nasledstva ADP se Sloveniji v odnosu do Avstrije zagotavlja enak položaj, kot ga je imela Jugoslavija.

S to pogodbo (člen 5) so obnovljene meje Avstrije iz leta 1938, torej je z njo določena tudi meja z Jugoslavijo. Določitev meja z mednarodno pogodbo je primarnega pomena za vsako državo, torej tudi za Slovenijo kot naslednico Jugoslavije.

Slovenija je kot naslednica Jugoslavije upravičena, da uveljavlja svoj interes za uresničevanje vseh določb ADP. Poleg 5. člena so zanjo pomembne še druge določbe, med njimi 7. člen, v katerem so določene pravice slovenske in hrvaške manjšine v Avstriji, 19. člen, ki se nanaša na ureditev vojnih grobov in spomenikov, in drugi odstavek 27. člena, v katerem so določene pravice Jugoslavije glede avstrijskega premoženja na ozemlju Jugoslavije.

Kot izgovor, da doslej nismo notificirali nasledstva ADP, so navajali nasprotovanje Avstrije, in sicer stališče, da Slovenija ni pravna naslednica Jugoslavije. Zoper to stališče ni reagirala niti Vlada RS niti Državni zbor RS. Vsekakor bi akt o notifikaciji nasledstva ADP morali sprejeti najkasneje takrat, ko je predsednik avstrijskega parlamenta dr. Kohl (9. februarja 2005) z argumentom, da Slovenija ni pravna naslednica Jugoslavije, zavrnil možnost, da bi se delegacija Državnega zbora RS pogovarjala o položaju slovenske manjšine v Avstriji na podlagi 7. člena ADP. Žal Vlada RS takrat ni pripravila akta o notifikaciji nasledstva.

Stališče Republike Avstrije, da Slovenija ni pravna naslednica Jugoslavije, ni sprejemljivo, saj po mednarodnem pravu velja pri teritorialnih pogodbah v primeru nasledstva držav načelo avtomatične kontinuitete. Razen tega je Predsednik Republike Avstrije dr. Heinz Fischer ob obisku v Ljubljani poudaril, da avstrijsko pravno stališče glede nasledstva ne ovira Slovenije, da bi notificirala nasledstvo ADP. Avstrija bo to notifikacijo vzela na znanje in se odnosi med državama ne bodo spremenili.

Iz tega izhaja, da moramo nasledstvo ADP notificirati tudi zaradi samospoštovanja, ker bomo edino na ta način zavrnili stališče Avstrije, da Slovenija ni pravna naslednica Jugoslavije.

Če ne bi notificirali nasledstva ADP, bi se odpovedali vsej svoji državnopravni zgodovini, posebno novejši, zadnjih sedemdeset let, ko smo gradili svojo državnost. Hkrati pa bi s tem pristali na stališče, da Avstrija nima nobene odgovornosti za dogajanje na naših tleh med drugo svetovno vojno. S tem bi celo podprli nove tendence spodkopavanja zgodovinskih temeljev Evropske unije, doseženih v drugi svetovni vojni z zmago Združenih narodov, vključno Jugoslavijo s Slovenci, posebej še tistih temeljev, ki so bili skupno izvojevani v imenu načela svobode in pravice do samoodločbe.

Glede na to, da je od sprejema TUL minilo že 24 let, notifikacija nasledstva ADP pa še ni izvedena, zaradi česar Republika Slovenija ne more uveljavljati pravic in dolžnosti iz te pogodbe, bi bilo potrebno proučiti politično odgovornost za neizvršitev notifikacije nasledstva ADP.

V Ljubljani, 12. maja 2015

Dr. France Bučar

Dr. Ivan Kristan

Seznam pobudnikov je v prilogi